

Despre Miron Costin

(1633 - 1691)

"Este fara indoiala cea mai puternica personalitate a secolului al XVII-lea, personalitate nu numai literara si stiintifica, dar si un eminent om politic si de stat, un memorialist atent asupra vietii si asupra oamenilor, scriitor in adevaratul inteles al cuvantului, prozator, zugrav de moravuri si de caractere."

Al Piru

A trait si a invatat pana la 20 de ani in Polonia. A avut o viata scurta, curmata tragic la 58 de ani (decapitat).

Cunoaste antichitatea greco-latina, este unul din primii reprezen tanti ai umanismului romanesc, prin respectul fata de om, dragostea de patrie si de limba, interesul constant pentru originea poporului roman, incercarea de a crea opere literare.

A inceput prin a scrie versuri, domeniu aproape inexistent la noi.

Poemul filosofic Viata lumii, scris inainte de aparitia Psaltirii in versuri a lui Dosoftei, arata vocatia de scriitor. Scopul prezentat in Predoslovie - voroava la cetitor: "sa sa vaza ca poate si in limba noastra a fi acest feali de scrisoare ce se chiama stihuri."

Poem de inspiratie religioasa, dar de esenta didactica, Viata lumii prezinta tema sortii alunecoase (fortuna labilis), comparand viata cu o "ata subtire", figura de stil pe care o vom gasi mai tarziu la Nicolae Vacarescu (amintind de poetul latin Ovidiu).

Concluzia meditatiei asupra trecerii necontenite a timpului are o fi nalitate morala: viata fiind scurta, binele trebuie sa fie telul suprem al omului.

Tema timpului va fi una din preocuparile fundamentale in poezia lui Eminescu, si mai tarziu la Lucian Blaga, incadrandu-se astfel marilor creatii din literatura universala (cu motivele cunoscute: timpul fuge fara sa se mai intoarca; soarta schimbatoare, desertaciunea desertaciunilor).

Miron Costin avea cunostinte si despre versificatie - notiuni de masura si rima.

Continuator al cronicii lui Grigore Ureche, Miron Costin prin cronica sa dovedeste reale virtuti scriitoricesti.

El este un memorialist atent asupra vietii si asupra psihologiei umane, cronica lui fiind invaluita intr-o tonalitate meditativa; presara textul cu interventii cu valoare aforistica ("cu ce masuri masura-ti-se-va; vrajmasia acoperita mai mult rau aduce" s.a.).

Cronicarul este inzestrat cu simtul compozitiei, al desfasurarii narative (ultima parte a cronicii are forta epica a unui roman); stapaneste arta descrierii (vezi invazia lacustelor); portrete scurte, in

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

cateva linii; pagini epice vii - uciderea lui Batiste Veveli; a doua domnie a lui Miron Barnovski, doar de trei luni, descrisa amanuntit; despre logofatul Gheorghe stefan, rival viclean al domnitorului Vasile Lupu, caderea acestuia, domnia lui stefanita Lupu, zis Papura-Voda, si sfarsitul lui; relatarea revoltei puse la cale de vornicul Vasile Lupu, viteazul domn, pentru inlaturarea lui Alexandru Ilies - desi n-a fost martor, Miron Costin prezinta lucrurile atat de viu, parca le-ar fi vazut.

Cronicarul descrie manifestarea multimii, psihologia ei. ("si asea, fara de nici o mila, de viu, cu topoara l-au facut farama.") Prin scena multimii invalmasite preceda pe C Negruzzi si, mai tarziu, pe Duiliu Zamfirescu si Liviu Rebreanu.

In lucrarea cu caracter polemic, De neamul moldovenilor, din ce tara au iesit stramosii lor, Miron Costin urmareste sa dovedeasca origi nea romana si unitatea poporului nostru, latinitatea limbii romane, aducand argumente lingvistice, arheologice, etnografice, folclorice.